

ZPRÁVA
O OCHRANĚ
ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ

2022

OBSAH

ÚVOD	3	SANACE STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ	10
OCHRANA OVZDUŠÍ A KLIMATU	4	Areál SPOLCHEMIE	10
Zdroje znečišťování ovzduší	4	Asanovaná skládka Chabařovice	10
Vývoj množství emisí do ovzduší	4	INVESTICE SOUVEJÍCÍ S OCHRANOU	
Aktivity k ochraně ovzduší a klimatu	6	ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	11
Energie a energetická náročnost	7	MONITORING DOPADŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	12
OCHRANA VOD	8	EXTERNÍ KOMUNIKACE	13
Produkce a nakládání s odpadními vodami	8	UDRŽITELNÝ ROZVOJ VE SPOLCHEMII	14
Znečištění odpadních vod	8	Odpovědné podnikání a koncept udržitelnosti	14
ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	9	Koncept udržitelnosti	14
Produkce odpadů	9	Cíle udržitelnosti do roku 2030	15
Způsoby odstraňování odpadů	9		

ÚVOD

SPOLCHEMIE (Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost) je významnou českou chemickou společností se sídlem v Ústí nad Labem, která již od roku 1856 aktivně působí na světových trzích. Naší předností je nejen bohatá historie, ale také inovativní a udržitelný přístup. Naš výrobní řetězec je plně vertikálně integrovaný, využíváme vlastní patentované technologie a technologie, které jsou moderní a šetrné k životnímu prostředí. Naše výrobní portfolio zahrnuje základní epoxidové pryskyřice, speciální epoxidové pryskyřice a systémy, alkydové pryskyřice, hydroxidy sodný a draselný a chlorové deriváty. Zhruba 80 % naší produkce vyvážíme do více než šedesáti zemí světa. Se zhruba 850 zaměstnanci se řadíme mezi největší zaměstnavatele v regionu.

Ve SPOLCHEMII se dlouhodobě a systematicky věnujeme ochraně životního prostředí a součástí našich aktivit je i transparentní informování o této oblasti. Tato zpráva o ochraně životního prostředí navazuje na dlouhou řadu výročních zpráv o kvalitě životního prostředí a jeho ochraně, které vydáváme už od počátku 90. let 20. století. Jejím cílem je poskytnout souhrnný přehled o našem přístupu k environmentální oblasti a o stavu environmentálního profilu celé skupiny SPOLCHEMIE, tedy společností, jejichž dopady na životní prostředí spolu souvisejí a které sdílejí společný integrovaný systém řízení podle standardů norem ISO 9001, ISO 14001 a ISO 45001 (IMS). Detaily jsou popsány v jednotlivých kapitolách této zprávy. Zpráva je i jedním ze základních zdrojů informací o plnění celosvětové dobrovolné iniciativy Responsible Care (Odpovědné podnikání v chemii), do které jsou zapojeny společnosti v rámci skupiny SPOLCHEMIE – Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost (dále jen Spolek), EPISPOL, a.s., a CHS Epi, a.s., a také SPOLCHEMIE Electrolysis, a.s.

Rok 2022 byl ve znamení turbulentního vývoje, kdy došlo k významným změnám na trhu především vlivem externích faktorů globálního rozsahu (ruská invaze na Ukrajinu, dopady pandemie covidu-19, problémy s logistikou, energetická krize, cenová nestabilita atd.). Tyto změny se projevily v různé míře poklesem objemu výroby našich produktů, což mělo dopad i na environmentální výkonnost SPOLCHEMIE. I přes nepříznivou situaci jsme v roce 2022 pokračovali v nastoleném trendu průběžného snižování negativních dopadů na životní prostředí prostřednictvím modernizace výrobních zařízení a zavádění nových technologií.

SPOLCHEMIE byla úspěšná především v oblasti vodního hospodářství, kdy se podařilo opět snížit specifické zatížení odpadních vod, a to díky nové, námi vyvinuté a patentované technologii odsolování odpadních vod z výroby epoxidových pryskyřic. Technologie odsolování byla uvedena do trvalého provozu (tzn. zkolaudována) v březnu 2022 a i nadále pokračovala její optimalizace.

Dalším významným počinem byla investice do modernizace biologické čistírny odpadních vod (BČOV) pro výroby pryskyřic. V roce 2022 jsme s náklady přibližně 70 milionů korun dokončili první a zahájili druhou etapu této náročné investiční akce, která probíhá za plného provozu, a již po ukončení první etapy se projevil pozitivní efekt na životní prostředí.

Do ochrany životního prostředí včetně ochrany klimatu a úspory energií jsme investovali téměř 160 milionů korun. Do prevence závažné havárie a posílení bezpečnosti pak více než 83 milionů korun. Jako další významné investiční akce lze zmínit modernizaci spalovny odpadů s cílem snížit emise do ovzduší nebo zahájení optimalizace parovodní soustavy, která by měla přinést významné úspory energií.

SPOLCHEMIE pokračovala také ve snižování dopadů na klima a své uhlíkové stopy prostřednictvím hodnocení životního cyklu (LCA). Environmentální dopady SPOLCHEMIE monitorujeme a hodnotíme mimo jiné pomocí výstupů studie LCA, která kromě produktů zhodnotí i dopady celé společnosti a jednotlivých výrob, a pomůže nám tak lépe cílit naše aktivity a investice pro dekarbonizaci.

V oblasti produktů pokračujeme v hodnocení jejich uhlíkové stopy prostřednictvím hodnocení životního cyklu (LCA). Environmentální dopady SPOLCHEMIE monitorujeme a hodnotíme mimo jiné pomocí výstupů studie LCA, která kromě produktů zhodnotí i dopady celé společnosti a jednotlivých výrob, a pomůže nám tak lépe cílit naše aktivity a investice pro dekarbonizaci.

V roce 2022 se naplno rozběhla výstavba projektu ZEBRA, který nám umožní výrobu surovin pro chladiva a nadouvadla čtvrté generace s významně nižším potenciálem globálního oteplování a vlivem na ozónovou vrstvu a zároveň přispěje ke zlepšení environmentálního profilu SPOLCHEMIE.

Nadále se podílíme na několika projektech, které mají za cíl snížit negativní vlivy na klima, zlepšit ovzduší města a regionu, využívat alternativní zdroje energie a zvýšit energetickou soběstačnost ČR (členství v HYTEP, spolupráce na významných projektech využití vodíku jako bezemisního paliva).

Rámcem pro sledování našich cílů v oblasti životního prostředí, společenské odpovědnosti a ekonomického růstu nám poskytuje v roce 2021 vytvořený koncept Udržitelného rozvoje, který stojí na našich zaměstnancích a třech základních pilířích: Životní prostředí, Společnost, Ekonomika.

OCHRANA OVZDUŠÍ A KLIMATU

Zdroje znečišťování ovzduší

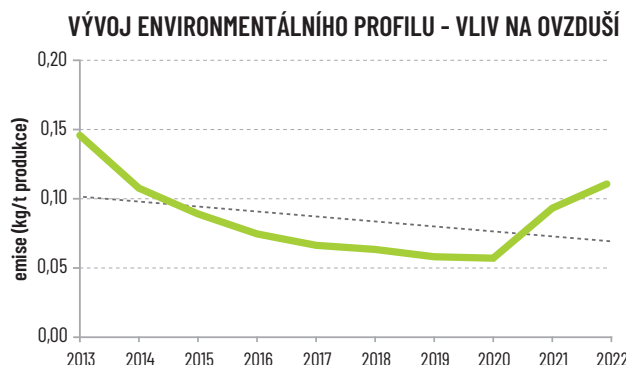
K 31. 12. 2022 bylo v rámci SPOLCHEMIE evidováno 71 zdrojů znečišťování ovzduší (ZZO), pro něž (kromě jedné výjimky – vodíkové kotelny) jsou podmínky provozu stanoveny integrovanými povoleními. Oproti roku 2021 nedošlo ke změně ZZO. Z celkového počtu není dlouhodobě provozováno osm zdrojů.

Subjekt	Spolek	CHS Epi	EPISPOL	SPOLCHEMIE Electrolysis
Počet ZZO 2022 ¹⁾	40/16	19/10	9/6	3/2

Pozn. 1: Za lomítkem uveden počet tzv. vyjmenovaných zdrojů (zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší, tj. je u nich stanoven přísnější režim pro povolení a provozování).

Vývoj množství emisí do ovzduší

Skupině se z dlouhodobého hlediska daří průběžně snižovat specifické emise do ovzduší, vztahené na objem výroby, jak je vidět z níže uvedeného grafu. Celkové emise znečišťujících látek vzrostly v roce 2022 o 15 %, což souvisí se změnami objemů ve výrobě jednotlivých produktů a technologií odsolování vod. Pracujeme na komplexní a náročné optimalizaci procesu odsolování, tak abychom redukovali množství emisí, nicméně spuštění této technologie nám umožňuje recyklaci primárních zdrojů a významné snížení emisí do vody, což považujeme za zásadní aspekty naší výroby, a lze předpokládat, že tato nová, námi vyvinutá technologie v dlouhodobém horizontu významně sníží environmentální dopady SPOLCHEMIE.

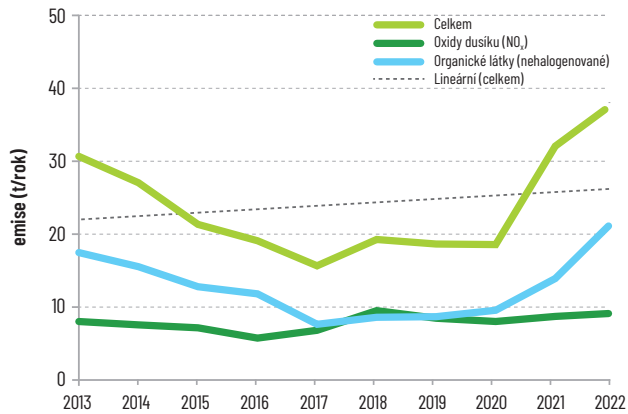

Vývoj emisí základních znečišťujících látek v letech 2013 až 2022 je uveden v následující tabulce a grafech, a to v parametrech historicky charakteristických pro SPOLCHEMII nebo významných z hlediska kvality ovzduší. Uvedená data vykazují celkové emise SPOLCHEMIE v daném kalendářním roce bez vazby na historický vývoj ve smyslu změny struktury nebo velikosti skupiny.

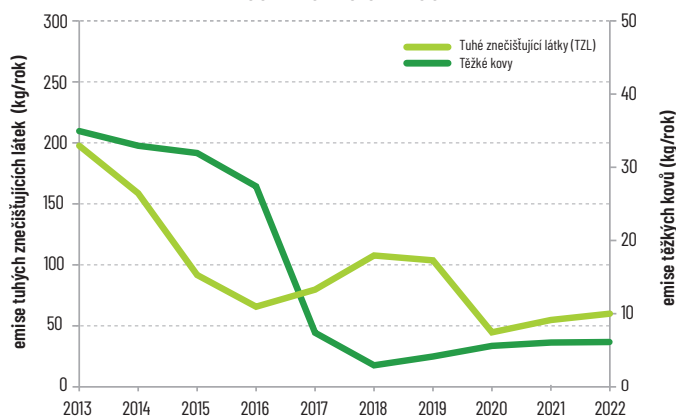
Rok/emitovaná látka (t)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Oxidy síry (SO _x)	3,8	2,6	0,04	0,02	0,02	0,01	0,03	0,04	0,08	0,12
Oxidy dusíku (NO _x)	8,1	7,7	7,3	5,9	6,9	9,6	8,6	8,2	8,8	9,2
Oxid uhelnatý (CO)	0,6	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	1,1	0,5	9,0	6,6
Tuhé znečišťující látky (TZL)	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05	0,06	0,06
Anorganické sloučeniny chloru (Cl)	0,1	0,2	0,2	0,4	0,1	0,02	0,1	0,2	0,07	0,02
Halogenované org. sloučeniny	0,2	0,1	0,04	0,04	0,04	0,02	0,03	0,05	0,06	0,05
Ostatní organické látky	17,6	15,7	12,9	11,9	7,8	8,7	8,8	9,7	14,0	21,0
Rtuť a těžké kovy	0,1	0,1	0,1	0,1	0,02	0,003	0,004	0,006	0,006	0,006
Celkem*	30,8	27,2	21,5	19,2	15,8	19,4	18,8	18,7	32,2	37,1

* V uvedené hodnotě jsou zahrnuty i látky, které nelze zařadit mezi výše uvedené skupiny látek.

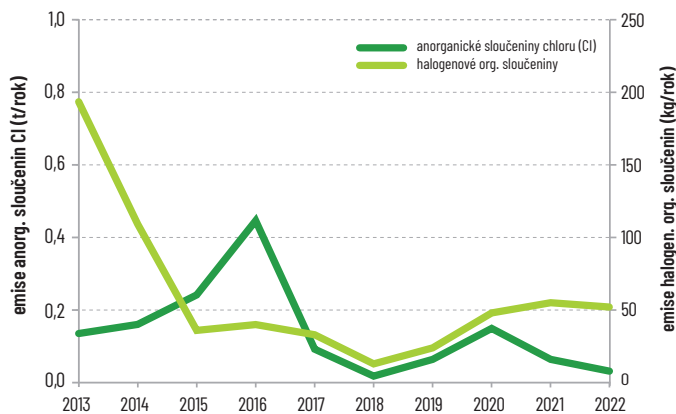
VÝVOJ EMISÍ DO OVZDUŠÍ - I

VÝVOJ EMISÍ DO OVZDUŠÍ - II

VÝVOJ EMISÍ DO OVZDUŠÍ - III

Aktivity k ochraně ovzduší a klimatu

Ochrana ovzduší a klimatu jsou oblasti, kterým věnujeme již dlouhodobě velkou pozornost.

Jak shrnujeme již v úvodu, v roce 2022 se naplno rozběhly práce na výstavbě projektu ZEBRA, tedy výroby prekurzorů (poloproduktů) pro chladiva a nadouvadla čtvrté generace, které mají významně nižší potenciál globálního oteplování a vliv na ozónovou vrstvu než v současnosti používané látky.

Tento významný investiční projekt s dosavadními náklady (vynaloženými do konce roku 2022) ve výši přibližně 700 mil. Kč vnímáme jako zásadní příspěvek k dlouhodobé udržitelnosti a ochraně naší planety pro příští generace, ale i jako další krok ke zlepšení environmentálního profilu SPOLCHEMIE, a to ve všech sledovaných ukazatelích. Nájezd nové výroby se plánuje na přelomu roku 2023 a 2024.

V oblasti produktů jsme v roce 2010 jako první a jediný výrobce epoxidových pryskyřic získali mezinárodně uznávaný environmentální certifikát EPD pro naši základní epoxidovou pryskyřici z obnovitelného zdroje. Podkladem pro certifikát bylo hodnocení životního cyklu (LCA). Certifikaci a hodnocení jsme v pravidelných intervalech aktualizovali a v roce 2021 jsme si nechali vypracovat rozsáhlou studii LCA pro celou společnost, jednotlivé výroby a nejdůležitější produkty (data za rok 2020). Výstupy LCA využíváme ve vztahu k našim zákazníkům, ale také pro identifikaci významných rizik v oblasti dekarbonizace a nastavení efektivního způsobu minimalizace naší uhlíkové stopy. Další studii LCA plánujeme dokončit v roce 2023 (data za rok 2022).

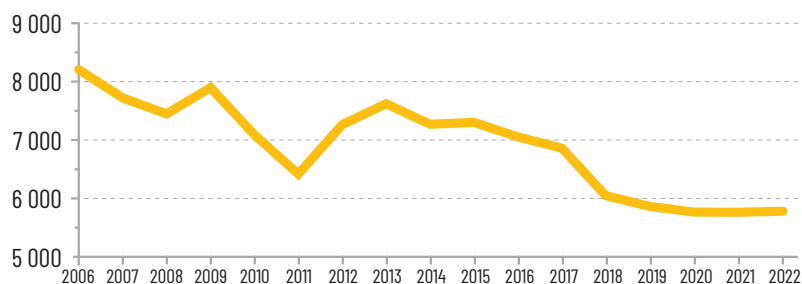
Aktivně se podílíme na řadě projektů, které mají potenciál přispět k ochraně ovzduší ve městě a regionu, ochraně klimatu a využívání alternativních zdrojů energie. Jako výrobci vodíku jsme se stali členem České vodíkové technologické platformy (HYTEP), která spolupracuje a koordinuje aktivity subjektů v oblasti vodíkových technologií a vodíkového hospodářství. Spolupracujeme na významných projektech využití vodíku jako bezemisního paliva. Od roku 2019 kooperujeme s Dopravním podnikem města Ústí nad Labem na projektu využívání našeho vodíku pro bezemisní pohon autobusů městské hromadné dopravy a případně dalších vozidel, stejně jako výstavby vodíkové plnicí stanice na okraji našeho areálu. V roce 2021 jsme začali spolupracovat se společnostmi ARRIVA TRANSPORT ČESKÁ REPUBLIKA a ČEPRO na projektu využití vodíku v železniční dopravě, a to především na neelektrifikovaných tratích v Ústeckém kraji, kde jsou nasazovány dieselové lokomotivy. Naším cílem je snížit podíl fosilních paliv ve vozidlech hromadné dopravy, zlepšit ovzduší ve městě a regionu a přispět k ochraně klimatu.

Energie a energetická náročnost

Spotřeba energie je významným indikátorem ve SPOLCHEMII, protože jsme energeticky náročnou společností a spotřeba energií a jejich efektivní využití má úzký vztah k ochraně ovzduší, klimatu i k dlouhodobé udržitelnosti. Oba hlavní sledované indikátory, tedy celková spotřeba energie (teplo, elektrický proud, zemní plyn a vodík z membránové elektrolýzy) a specifická spotřeba energie vztažená k objemu výroby, jsou závislé na celkovém objemu výroby a na podílu jednotlivých výrob, kdy zvýšení objemu v energeticky náročnějších výrobcích ovlivňuje i celková čísla. SPOLCHEMIE se v této oblasti dlouhodobě zlepšuje nejen díky zavedení nových technologií, ale také průběžnou a cílenou realizací úsporných opatření. V posledních čtyřech letech se tento ukazatel pohybuje na přibližně ustálené hodnotě. V roce 2022 došlo k nevýznamnému zvýšení specifické spotřeby energie (vztažené na objem výroby) o 0,3 % oproti dvěma předchozím rokům, nicméně hodnota je pod úrovní roku 2019. Tento trend koresponduje s poklesem objemu výroby produktů s menší energetickou náročností.

VÝVOJ ENVIRONMENTÁLNÍHO PROFILU SPECIFICKÁ SPOTŘEBA ENERGIE (MJ/t PRODUKCE)

Spotřeba elektrické energie tvoří ve SPOLCHEMII stejně jako u jiných chemických výrobců významný podíl na emisích skleníkových plynů. Rok 2022 byl prvním uceleným rokem, kdy jsme využívali pouze bezemisní elektrickou energii z českých jaderných elektráren. Zaručuje nám to smlouva s ČEZ ESCO, která je platná až do konce roku 2025.

OCHRANA VOD

SPOLCHEMIE si je vědoma významu vody jako vzácné suroviny a usiluje o minimalizaci její spotřeby a znečištění.

Produkce a nakládání s odpadními vodami

Odpadní vody (OV) z areálu SPOLCHEMIE jsou vypouštěny do kanalizace pro veřejnou potřebu, zakončené ČOV v Neštěmicích, a to na základě smlouvy o odvádění OV a jejich čištění mezi Spolkem a SČVK, a.s. Teplice. Stejně jako v předchozích letech byla kvalita vypouštěných OV nepřetržitě sledována prostřednictvím automatického monitoringu na měrném objektu KO, který je předávacím místem OV. Pro analytickou kontrolu byly odebrány 24hodinové směsné proporcionální vzorky.

V areálu SPOLCHEMIE jsou provozovány dvě biologické čistírny odpadních vod (ČOV):

Biologická čistírna odpadních vod z výroby pryskyřic (BČOV)

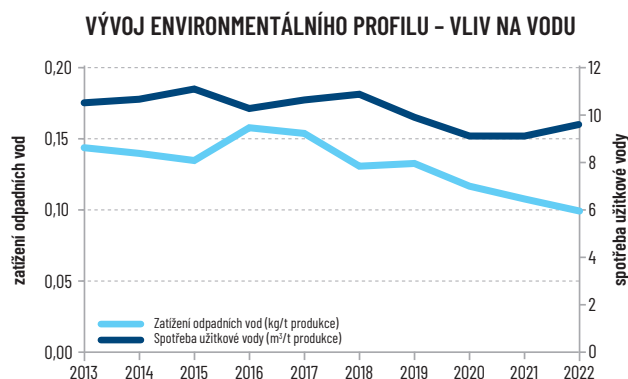
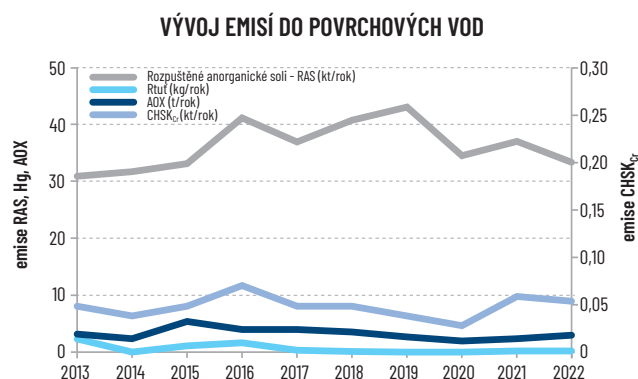
V roce 2022 bylo dosaženo průměrné účinnosti pro BSK₅ 98,17 % a pro CHSK 88,4 %. Za zvýšením účinnosti stojí nájezd odsolovací technologie, která byla zprovozněna v průběhu roku 2021, a projekt modernizace BČOV pro výrobu pryskyřic. Projekt modernizace biologické čistírny odpadních vod (BČOV) pro výroby pryskyřic je významným krokem k vyšší efektivitě čištění odpadních vod. V roce 2022 jsme dokončili první a zahájili druhou etapu této náročné investiční akce, která se uskutečňuje za plného provozu a jejíž náklady se vyšplhají na více než 100 milionů korun. Rok 2022 byl prvním celým rokem provozu jednotky odsolení a další pozitivní efekt na životní prostředí se projevil již po ukončení první etapy modernizace BČOV – dosahovaná účinnost odstranění organického znečištění se zvýšila o více než 5 %.

Biologická čistírna odpadních vod provozu EPITETRA (EPIČOV)

V roce 2022 byla průměrná účinnost pro BSK₅ 97,1 %, pro CHSK 89,3 % a AOX 42,7 %. Rok 2022 byl pro provozování ČOV EPI neobvyklý z důvodu realizace několika investičních akcí, z nichž nejvýznamnější je projekt ZEBRA, které se projevovaly atypickými technologickými situacemi s vlivem na chod ČOV.

Znečištění odpadních vod

I nadále se nám daří průběžně snižovat hodnotu znečištění odpadních vod jako jednoho z klíčových indikátorů dopadů na životní prostředí SPOLCHEMIE. Zatížení odpadních vod ve vztahu k objemu výroby klesá již od roku 2019, a v roce 2022 bylo dokonce dosaženo nejnižší hodnoty od počátku sledování v roce 2011. V roce 2022 šlo o pokles o 6 % oproti roku 2021, a to díky již zmíněné technologii odsolování vod z výroby epoxidů. Vývoj znečištění vypuštěného z areálu SPOLCHEMIE a následně do Labe (u relevantních parametrů se započítává účinnost komunální ČOV) za posledních deset let je uveden v následujících grafech.

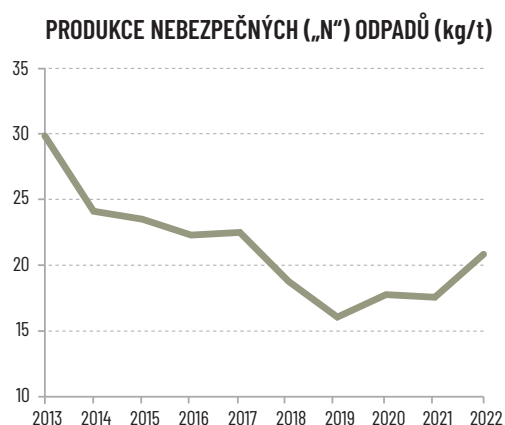
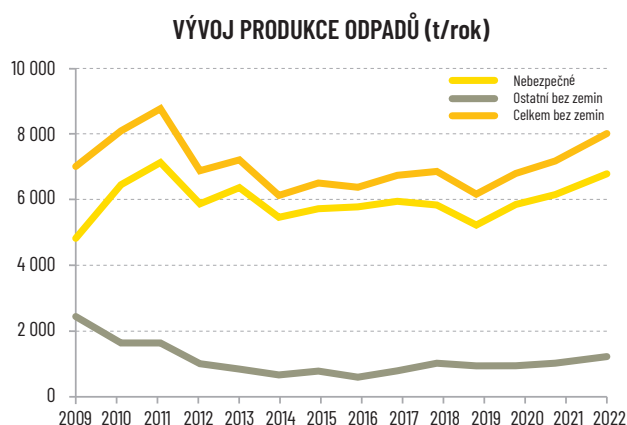

Z hlediska dlouhodobé udržitelnosti je zásadním indikátorem také spotřeba užitkové vody (odběr z Labe), který sleduje nároky na zdroj, bez něhož se chemický průmysl neobejde. SPOLCHEMIE se v této oblasti v minulých letech významně zlepšila především díky zavedení nových technologií a optimalizací výroby, v roce 2022 bylo dosaženo vyšší spotřeby vody o 4,8 % (vztahované na objem výroby) z důvodu poklesu objemu výroby některých produktů s menšími nároky na vodu.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Produkce odpadů

V roce 2022 se do odpadové bilance SPOLCHEMIE (meziroční navýšení celkové produkce odpadů) významně promítly nejen odpady, které vznikají nepravidelně (resp. nárazově ve vazbě na údržbu výrobních zařízení), ale především odpady související s realizací celé řady velkých investičních akcí, jako jsou například demoliční odpady, výkopové zeminy, čištění technologie v rámci příprav na technické úpravy nebo šrot. Tato specifická skupina produkovaných odpadů, které nesouvisí bezprostředně s výrobní činností, není z důvodu historické kontinuity zahrnuta v níže prezentovaných grafech.

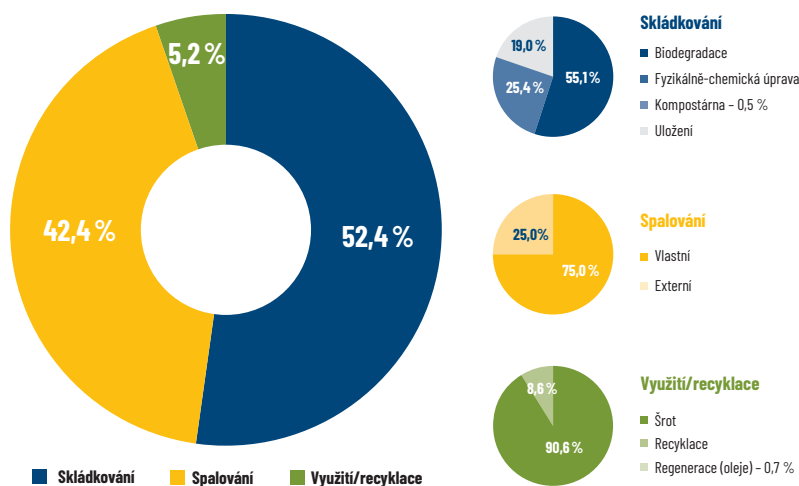
V oblasti specifické produkce nebezpečných odpadů se skupině dlouhodobě daří snižovat tento ukazatel, který je spojen především s nepřímými dopady na životní prostředí. Děje se tak díky zavedení nových výrob i optimalizaci jejich provozování a maximalizaci využití kapacit. Z tohoto hlediska byl rok 2022 výjimečný, kdy navýšení tohoto ukazatele přímo souvisí se změnou objemu výroby jednotlivých produktů a významným poklesem výroby produktů s menší specifickou produkcí odpadů. Podstatný vliv měly i modernizace na obou BČOV, které vedly ke zvýšení účinnosti čištění odpadních vod, čímž přirozeně došlo ke zvýšení objemu produkovaného odpadu. V následujících letech se předpokládá snížení hodnot tohoto ukazatele, a to i podle predikovaného podílu výroby jednotlivých produktů.

Způsoby odstraňování odpadů

Charakter a složení odpadu, který produkuje SPOLCHEMIE jakožto chemická výroba, umožňuje pouze velice limitované možnosti recyklace nebo znovupoužití. U většiny odpadů současné technologie neumožňují jejich další smysluplné využití, přesto se podíl recyklátů povedlo meziročně navýšit bezmála o polovinu na 5,2 %.

Nadpoloviční většina odpadů (včetně kalů z biologického čištění odpadních vod, které jsou nejvýznamnějším odpadem SPOLCHEMIE z hlediska objemu) je skládkována, a to především po biodegradaci nebo fyzikálně-chemické úpravě. Celkem 42,4 % odpadů SPOLCHEMIE je pak spalováno, přičemž tři čtvrtiny jsou spalovány ve vlastní spalovně, tedy bez dodatečného transportu na jiné místo.

ZPŮSOBY ODŠTRÁNÍ ODPADŮ

Pozn: Uvedena data bez zemín a stavebních odpadů.

SANACE STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ

Úvodem lze shrnout, že v roce 2022 pokračoval stav z předchozích let, kdy bylo zásadně omezeno, respektive zcela zastaveno financování projektu sanace starých ekologických (SEZ) zátěží ze strany Ministerstva financí České republiky, a náklady související se sanací SEZ tak nesla převážně SPOLCHEMIE.

Areál SPOLCHEMIE

V roce 2022 byl v areálu SPOLCHEMIE zaznamenán minimální posun v realizaci stavebních projektů souvisejících se sanací. Sanace byly pozastaveny v důsledku ukončení realizační smlouvy se zhotovitelem projektu sanace ze strany Ministerstva financí ČR (MF ČR) v roce 2016. Z důvodu zdržení projektu sanace SEZ jsme požádali o prodloužení termínů pro dokončení sanace a aktuálně platný termín dokončení sanačních akcí pro podzemní vody (limity na odtokové linii areálu) je stanoven na 15. 9. 2025. Pro rtuťové lokality (dokončení projektu ekokontejntmentu, EKK) bylo požádáno v roce 2021 o prodloužení a toto řízení bylo přerušeno do prosince 2023 z důvodu nutnosti zpracovat novou aktualizaci analýzy rizik (AAR).

V roce 2022 pokračoval monitoring podzemních vod na odtokové linii areálu a jednotlivých sanovaných lokalitách. Na základě výstupů průběžného monitoringu z roku 2021 byl proveden lokální sanační zásah v západní části areálu. Závěrečná zpráva monitoringu indikovala lokální zhoršení parametrů podzemních vod na jedné z kontaminovaných oblastí – v této oblasti je sanační opatření plánováno na rok 2023.

Co se týče výstavby podzemní těsnicí stěny s reaktivními branami (PTS), bylo o stavební povolení požádáno v roce 2022, nicméně kvůli nutnosti vyřešení majetkoprávních vztahů v souvislosti s umístěním stavby bylo povolení vydáno až počátkem roku 2023, takže výstavba nemohla započít. V současné době je v přípravě projekt pro vyhlášení výběrového řízení na dodavatele prací.

V oblasti rtuťových lokalit (dokončení EKK) pokračoval v roce 2022 monitoring podle rozhodnutí ČiŽP. V návaznosti na poznatky z monitoringu bylo rozhodnuto o zpracování účelové AAR a teprve po jejím vyhotovení bude možné rozhodnout o rozsahu a podobě dalších sanačních opatření.

Asanovaná skládka Chabařovice

Skládka Chabařovice je uzavřenou a nepoužívanou skládkou, na které má SPOLCHEMIE jako její bývalý provozovatel povinnost zajišťovat péči a monitoring (podle odpadového zákona). Monitoring probíhá pravidelně a průběžně a na případné odchylky a anomálie je bezodkladně reagováno. V roce 2022 se uskutečnil v souladu s provozním řádem monitoring stability tělesa skládky a skládkových vod, odvoz skládkových vod k čištění (z důvodu udržení ustálené/vyrovnané bilance vodního hospodářství) a další činnosti související s údržbou a správným provozováním areálu.

Oprava sesuvu vrchní rekultivační vrstvy na severním úbočí z roku 2021 se jeví jako stabilní a nedošlo k dalšímu uvolnění. I nadále byla sledována spolehlivost a účinnost opatření na vrchní rekultivační vrstvě na západním svahu tělesa skládky, provedeného počátkem roku 2016. Vzhledem ke klimatickým podmínkám v posledních letech (výkyvy teplot, množství srážek apod.) se jeví opatření jako dostatečné a účinné, nicméně sledování bude pokračovat i v budoucích letech.

INVESTICE SOUVISEJÍCÍ S OCHRANOU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V březnu 2022 byla zkolaudována jednotka odsolování vod z EPISPOLU II, čímž SPOLCHEMIE završila jednu z nejvýznamnějších investic v posledních několika letech, která přímo souvisí s ochranou životního prostředí.

Další významnou investiční akcí čistě environmentálního charakteru byla také modernizace BČOV Prskyřic (rekonstrukce potrubních rozvodů a technologie ČOV), která nyní pokračuje úspěšně svou druhou etapou. Celkové předpokládané náklady činí více než 100 milionů korun.

Dalším projektem, kterým přispějeme k udržitelnosti a ochraně klimatu, je zmiňovaná výstavba projektu ZEBRA. Projekt byl zahájen již v roce 2021, a to včetně souvisejících demolic a změn v areálu SPOLCHEMIE, a naplno se rozběhl v roce 2022. Investice do nových výrobních zařízení zpravidla představují kombinaci komerčních záměrů a cíle snížit negativní dopady na životní prostředí a/nebo zvýšit bezpečnost provozu. To je i případ výroby prekurzorů pro chladidla a nadouvadla čtvrté generace, kde předpokládáme významné zlepšení sledovaných environmentálních parametrů SPOLCHEMIE a který je zároveň také vlajkovou lodí inovací, jež jsou pro udržitelnou společnost nezbytností.

Kromě výše uvedených investičních akcí byla realizována nebo zahájena řada dalších projektů, které mají za cíl snižovat dopady na životní prostředí, zlepšit havarijní prevenci a/nebo zachovat objem výroby při současném zajištění spolehlivého a bezpečného chodu zařízení v rámci celého integrovaného výrobního řetězce SPOLCHEMIE.

Investice s významným environmentálním a/nebo bezpečnostním dopadem jsme v roce 2022 vyčíslili na 242,7 milionu korun. Jde tak o největší množství proinvestovaných financí od roku 2016, kdy SPOLCHEMIE realizovala přechod na membránovou elektrolýzu.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Meziroční nárůst 21/22
Investice (mil. Kč)	1 447	875,8	169,3	25,2	25,9	101,2	122,0	242,7	+99 %

Pozn.: Významný nárůst v letech 2015 a 2016 souvisí s realizací hlavních etap výstavby membránové elektrolýzy. Do údajů jsou zahrnuty i externí zdroje – dotace, půjčky a prostředky ze státní garance pro sanaci starých ekologických zátěží, kde v letech 2016 až 2021 bylo zásadně omezeno financování projektu a prováděla se jen nutná opatření (v tzv. překlenovacím období).

Významnější projekty s rozpočtem přesahujícím dva miliony korun jsou zahrnuty v následujícím přehledu:

Ochrana a snižování spotřeby vod

- Modernizace BČOV Prskyřic
- Rekonstrukce podzemních jímek segregace odpadních vod (provoz EPITETRA)
- Generální oprava vratné větve chladicí vody – přeložka (provoz EPITETRA)
- Odsolování odpadních vod – úpravy/optimalizace technologie
- Rekonstrukce vodního hospodářství provozu EPITETRA

Ochrana ovzduší a klimatu

- Modernizace spalovny EPITETRA (redukce emisí)
- Přechod na LED osvětlení (udržitelnost, ochrana klimatu, úspora energií) – celkem pět projektů
- Silo na BPA pro Epispol II
- Optimalizace parovodní soustavy
- Rozvojové projekty (udržitelnost, ochrana klimatu, úspora energií) – celkem devět projektů (v rámci přípravy/rozpracování záměrů)

Havarijní prevence

- Zvýšení požární bezpečnosti provozu UP I Epoxidy (dokončení 2. a 3. etapy)
- Výstavba protivýbušného valu (včetně demolice výroben fluorovodíku a kryolitů)
- Modernizace velínu provozu EPITETRA
- Obnova hasicí techniky – nákup nového cisternového vozidla
- Úprava řídicího systému EPITETRA a polní instrumentace

V roce 2022 se uskutečnilo také více než třicet dalších investičních akcí s environmentálním a/nebo bezpečnostním dopadem s náklady pod dva miliony korun.

MONITORING DOPADŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Sledování a vyhodnocování dopadů na životní prostředí je nedílnou a důležitou součástí našich aktivit v rámci snižování environmentálních dopadů. Monitoring přímých dopadů našich aktivit na jednotlivé složky životního prostředí byl stejně jako v předchozích letech zajišťován následujícími pracovišti, opatřeními a organizacemi:

Oddělení analytických služeb a řízení kvality (LAVES, Spolek) – laboratoř disponuje akreditací ČIA (osvědčení č. 279/2019, resp. 319/2020), a výsledky tak mají zákonnou váhu pro dvacet sedm akreditovaných parametrů odpadních, povrchových a pitných vod, odpadů a jejich výluhů.

Ochrana vod

- Systém automatického monitoringu kanalizační sítě SPOLCHEMIE zajišťuje kontinuální sledování znečištění odpadních vod.
- Na monitorování dopadů na vody dále participuje Severočeská servisní a.s. (kontrolní laboratoře SČVK).

Ochrana ovzduší

- Je provozován kontinuální emisní monitoring na spalovně odpadů v provozu EPITETRA a na jednotkách termické oxidace a vymražování epichlorhydrinu provozu NMEP I (EPISPOL).
- Na provezech Elektrolýza, Kapalný chlor a EPITETRA je na výstupu chlorových odplynů instalováno kontinuální sledování nestandardních provozních stavů.
- Na provezech UP I Alkydy a Podlahoviny jsou kontinuálně sledovány emise organických látek na výstupu z asanačních zařízení (kontrola funkčnosti).
- Externí zákonné měření emisí do ovzduší bylo realizováno firmami s autorizací Ministerstva životního prostředí ČR: EMPLA, s.r.o., a DEKONTA, a.s.

Ochrana půdy a vodních zdrojů

V souvislosti s provozem areálu asanované skládky v Chabařovicích je realizován monitoring stability tělesa skládky, hydrogeologický monitoring, geodetický monitoring a sledování možných termálních jevů. V areálu SPOLCHEMIE se uskutečňuje pravidelný monitoring podzemních vod v souvislosti s projektem starých ekologických zátěží a podle vydaných integrovaných povolení. Tento monitoring je prováděn v součinnosti s odbornými firmami.

EXTERNÍ KOMUNIKACE

Uvědomujeme si plně význam otevřené, objektivní a včasné komunikace s veřejností a dalšími partnery, a to nejen v oblasti životního prostředí. Pravidelně informujeme o významných krocích a událostech a spolupracujeme s dotčenými institucemi i veřejností.

Mezi nejvýznamnější instituce z hlediska komunikace v oblasti ochrany životního prostředí patří:

- Česká inspekce životního prostředí – Oblastní inspektorát Ústí nad Labem
- Magistrát města Ústí nad Labem – odbor životního prostředí, případně i komise ŽP a rada města
- Ministerstvo životního prostředí ČR
- Ministerstvo financí ČR
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
- Evropská komise (reporting)
- Česká informační agentura životního prostředí (CENIA)
- KHS Ústí nad Labem
- Povodí Ohře, s. p.
- Povodí Labe, s. p.
- Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (resp. Severočeská servisní, a.s.)
- Svaz chemického průmyslu ČR (výbor pro HSE)
- Svaz průmyslu ČR

Komunikace s veřejností v oblasti ochrany ŽP vede a koordinuje tiskový mluvčí společnosti a ředitel technického úseku SPOLCHEMIE. Pro komunikaci jsou využívány různé kanály, ať už jde o webové stránky, sociální sítě, tisková prohlášení, informace v médiích, vlastní periodikum NAŠE SPOLCHEMIE či informace veřejnosti od oborových sdružení (např. v rámci programu Responsible Care – Odpovědné podnikání v chemii).

Prostřednictvím oficiálních kontaktů přijímáme dotazy, podněty a stížnosti vztahující se k ochraně a stavu životního prostředí od veřejnosti i médií. V případě zájmu je po prošetření dotazu/stížnosti poskytnuta zpětná informace. Pro dotazy veřejnosti především z oblasti bezpečnosti a životního prostředí máme zřízenou linku bezpečí na telefonním čísle: +420/473 033 033. Pro hlášení nestandardních stavů je pak zřízen integrovaný záchranný dispečink (+420/475 211 085, dispecer@spolchemie.cz).

V roce 2022 jsme nezaznamenali žádný externí podnět.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ VE SPOLCHEMII

ODPOVĚDNÉ PODNIKÁNÍ A KONCEPT UDRŽITELNOSTI

Jako jedna z prvních českých chemických společností jsme se už v roce 1994 zavázali plnit principy celosvětové dobrovolné iniciativy Responsible Care – Odpovědné podnikání v chemii. Do aktivit Svazu chemického průmyslu, směřujících k rozvoji této iniciativy, se aktivně zapojujeme a jsme stále jedním z jejích vůdčích subjektů, čímž přispíváme k naplňování principů ochrany životního prostředí podle Global Compact OSN.

Jsme také zapojeni do mezinárodně uznávaného hodnocení udržitelnosti EcoVadis, které hodnotí firmy na základě celkem 21 ukazatelů nejen z oblasti životního prostředí, ale také pracovních podmínek, etického chování, obchodních praktik a dodavatelského řetězce. Celkem je do hodnocení zapojeno více než 85 tisíc firem z celého světa. SPOLCHEMIE pravidelně bývá hodnocena vysokým skóre v udržitelnosti. V roce 2022 jsme získali zlatou medaili (pozice na 97. percentilu), skóre 71 (vyšší skóre měla pouze 3 % společností v daném sektoru). Nejlepšího skóre tradičně dosahujeme v environmentální oblasti (skóre 80).

KONCEPT UDRŽITELNOSTI

Udržitelný rozvoj u nás ve SPOLCHEMII stojí na lidských zdrojích, našich zaměstnancích a třech základních pilířích:

Pilíř **Životní prostředí** v sobě zahrnuje program Zelená SPOLCHEMIE a všechny naše aktivity, které snižují náš dopad na životní prostředí a pomáhají efektivně využívat zdroje, ať už jde o využívání nejmodernějších technologií, vývoj šetrných výrobků, ale třeba i aktivity směrem k okolí, v oblasti nákupu či odpadového hospodářství.

Pilíř **Společnost** se vztahuje k našemu blízkému okolí, městu Ústí nad Labem a k veřejnosti. Naším cílem je, aby SPOLCHEMIE i přes blízkost našeho areálu centru města byla přijímána kladně jako dobrý, přínosný, důvěryhodný a bezpečný soused.

Pilíř **Ekonomika** se pak zaměřuje na posilování ekonomické situace SPOLCHEMIE, zvyšování zisku a posilování naší pozice na trhu a prohlubování vztahů se zákazníky. Součástí vztahů se zákazníky je i oblast kvality.

Náš koncept udržitelnosti zahrnuje i úzkou spolupráci se zaměstnanci, dodavateli a ostatními obchodními partnery, které povzbuzujeme a motivujeme k dodržování podobných principů udržitelného rozvoje. Neméně důležitou prioritou je pak bezpečnost a ochrana zdraví.

CÍLE UDRŽITELNOSTI DO ROKU 2030

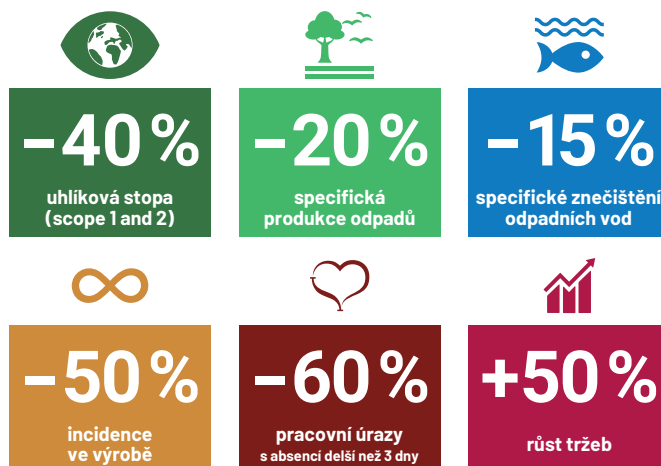
Jako součást našich snah o udržitelný rozvoj jsme si vytyčili cíle, kterých chceme dosáhnout.

V pilíři **Životní prostředí** je stěžejní snížení emisí skleníkových plynů – do roku 2030 chceme snížit uhlíkové stopy (scope 1 a 2) o 40 %. Chceme také snižovat znečištění – do roku 2030 máme cíl snížit specifickou produkci odpadu o 20 % a snížit specifické znečištění odpadních vod o 15 %.

V oblasti **společenské odpovědnosti a bezpečnosti** je naším hlavním cílem snížit do roku 2030 incidence (závažné havárie a nebezpečné stavy) ve výrobě o 50 %, v oblasti lidských zdrojů pak snížit úrazovost (s absencí delší než tři dny) o 60 %.

V **ekonomické oblasti** máme za hlavní cíl dosáhnout zvýšení tržeb do roku 2030 o 50 %.

Pozn.: Cíle pro rok 2030 jsou stanoveny ve srovnání s rokem 2020. Cíle (KPI) jsou stanoveny v souladu s požadavky na reporting udržitelnosti EU (směrnice CSRD a standardy ESRS), které vychází z velké části z GRI standardů.

Spolek pro chemickou a hutní výrobu, akciová společnost

Revoluční 1930/86, 400 32 Ústí nad Labem

www.spolchemie.cz | info@spolchemie.cz | +420 477 161 111